

Sygn. akt

III AUa 333/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **12 sierpnia 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Urszula Kocylowska
	Sędziowie:	SSA Barbara Gonera (spr.) SSA Roman Skrzypek
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **12 sierpnia 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.**

o emeryturę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **28 stycznia 2015 r.** sygn. akt **III U 338/14**

zmienia w całości zaskarżony wyrok w ten sposób, że odwołanie oddala.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 8 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił A. B. prawa do emerytury, powołując w podstawie prawnej decyzji przepis art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wnioskodawca nie udokumentował zatrudnienia w szczególnym charakterze przez co najmniej 15 lat na dzień 1 stycznia 1999 r., a jedynie 14 lat 4 miesiące i 17 dni. Organ rentowy

wyjaśnił, że do pracy w szczególnym charakterze zaliczył okres zatrudnienia w Izbie Celnej od 2 kwietnia 1984 r. do 31 grudnia 1998 r. w wymiarze wskazanym powyżej, natomiast nie zaliczył do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) od 1 września 1975 r. do 31 marca 1984 r., to jest 8 lat i 7 miesięcy, ponieważ wynikająca z przedłożonych dokumentów praca na stanowiskach magazyniera, kierownika zespołu magazynów, starszego referenta ds. zaopatrzenia i kierownika sekcji zaopatrzenia nie może być zaliczona do pracy w szczególnych warunkach. Ponadto są to okresy zatrudnienia, których nie można łączyć z okresami pracy w szczególnym charakterze.

W odwołaniu od powyższej decyzji wnioskodawca A. B. wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury – zgodnie z wnioskiem. Wskazał, że w (...)w R. w okresie od 1 września 1975 r. do 31 stycznia 1977 r. był początkowo zatrudniony na stanowisku magazyniera, a następnie na jednoosobowym stanowisku kierownika magazynu. Na obu stanowiskach wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy i stale takie same prace, które związane były z przyjmowaniem na stan magazynowy materiałów pylistych, toksycznych, żrących i parzących oraz wydawaniem tych materiałów. Z dniem 31 stycznia 1977 r. został zatrudniony w (...)w P. na jednoosobowym stanowisku kierownika magazynu, na którym do 1 stycznia 1979 r. wykonywał identyczne prace magazynowe jak w Stacji w R.. Podniósł, że w obu zakładach pracy mimo, że formalnie pełnił funkcję kierownika magazynu, nie miał żadnych podległych mu pracowników i samodzielnie wykonywał wszystkie czynności. Jego zdaniem, prace wykonywane przez niego we wskazanych wyżej okresach należy zakwalifikować jako prace ujęte w dziale IV punkt 40 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 28 stycznia 2015 r., sygn. akt III U 338/14 Sąd Okręgowy w Przemyślu zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy A. B. prawo do emerytury w ustawowej wysokości, począwszy od dnia 1 grudnia 2013r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek (punkt I) oraz zasądził od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt II).

W oparciu o dowody z dokumentów, zeznania świadków i wnioskodawcy oraz opinię biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy Sąd pierwszej instancji ustalił, że wnioskodawca A. B., urodzony (...), w okresie od 1 września 1975 r. do 31 stycznia 1977 r. pracował w (...)w R. na stanowisku magazyniera, a następnie kierownika magazynu. Na mocy wzajemnego porozumienia między Zakładami, tj. (...)w R. i (...)w P. z dniem 1 lutego 1977 r. wnioskodawca podjął zatrudnienie w (...)w P. na stanowisku kierownika magazynów, którą wykonywał do 1 stycznia 1979 r. Wnioskodawca we wskazanym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace magazynowe, rozładunkowe oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów i wyrobów gotowych - toksycznych, żrących i parzących. Wskazane prace wykonywał samodzielnie, zajmował stanowisko kierownika magazynów ze względu na więcej, niż jedną liczbę pomieszczeń magazynowych, grupę zaszerogowania i możliwość uzyskania z tego tytułu wyższego wynagrodzenia. A. B. odpowiadał za stan materiałowy magazynów oraz wydawanie materiałów w (...)w P.. Sąd Okręgowy ustalił, że w stacjach terenowych w P., L. i J. nie było odrębnych magazynów jak i zatrudnionych magazynierów, zaś niewielkiej ilości środki dezynfekcyjne pobierane w (...)w P. pozostawały w dyspozycji dezynfektorów. W magazynach (...)w P. przechowywane były między innymi: lizol, wapno chlorowane, podchloryn sodu, odczynniki chemiczne laboratoryjne potrzebne do badań w kierunku chorób zakaźnych, posiewów bakteryjnych, jak również do badań w kierunku zanieczyszczeń chemicznych żywności. Wnioskodawca realizował zapotrzebowania kierownika laboratorium w zakresie odczynników, związków chemicznych do badań w laboratoriach higieny komunalnej, bakteriologii, higieny pracy. Wnioskodawca przyjmował na stan magazynu, a następnie wydawał przechowywane środki w opakowaniach produkcyjnych, jak też dzieląc na mniejsze porcje w przypadku tych, które magazynowane były w dużych opakowaniach. Pomieszczenia magazynów nie były wyposażone w wentylację. Wnioskodawca podlegał bezpośrednio kierownikowi sekcji administracyjno- gospodarczej. (...)w R. nie wystawiła wnioskodawcy świadectwa pracy w warunkach szczególnych z okresu jego zatrudnienia od 1 września 1975 r. do 31 stycznia 1977 r. na stanowisku magazyniera i kierownika magazynu.

Wedle ustaleń Sądu Okręgowego, w okresie zatrudnienia od 1 lutego 1977r. do 1 stycznia 1979r. odwołujący się wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy i stale prace magazynowe, rozładunkowe oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów gotowych - pylistych, toksycznych, żrących i parzących.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że praca wnioskodawcy wykonywana w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w R.w okresie od 1 września 1975 r. do 31 stycznia 1977 r. i w(...)w P.od 1 lutego 1977 r. do 1 stycznia 1979 r. jest pracą w warunkach szczególnych, o jakich mowa w Wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. (Dz. U. 1983, Nr 8, poz. 43) w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze i należy przyporządkować do wykazu A wskazanego rozporządzenia działu IV punkt 40 - prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów gotowych, pylistych, toksycznych, żrących, parzących i wybuchowych.

Sąd pierwszej instancji nie podzielił twierdzeń biegłego w zakresie przyporządkowania prac wykonywanych przez wnioskodawcę jako prac wskazanych w dziale XII, pkt 6- prace przy pobieraniu i pomiarach w warunkach i na stanowiskach pracy szkodliwych dla zdrowia, wykonywane przez personel stacji sanitarno-epidemiologicznych - zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Socjalnej z dnia 12 lipca 1983 r., gdyż w ocenie tegoż Sądu nie odpowiadały one temu rodzajowi prac, a rzeczywiste stanowisko wnioskodawcy nie odpowiadało stanowisku wymienionemu we wskazanym wyżej dziale cytowanego zarządzenia resortowego.

Sąd stwierdził, że wnioskodawca udowodnił, iż w okresie od 1 lutego 1977r. do 1 stycznia 1979r. wykonywał prace magazynowe, załadunkowe, rozładunkowe, transport oraz konfekcjonowanie surowców, półproduktów gotowych - pylistych, toksycznych, żrących i parzących określone w dziale IV – w chemii, pozycji 40 pkt 1 zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 13 lutego 1989 r. tj. zarządzenia resortowego, pod które podlegała branżowo(...)w P.i w której w spornym okresie był zatrudniony wnioskodawca. Jednocześnie podkreślił, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodniane wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami stron i świadków.

Sąd Okręgowy uznał, iż wnioskodawca po zliczeniu z okresami uznanymi przez organ rentowy wykazał ponad 15 letni okres pracy w szczególnym charakterze i w szczególnych warunkach przypadający na dzień 1 stycznia 1999r. i w związku z tym spełnia wszystkie przesłanki warunkujące nabycie prawa do emerytury przewidziane w przepisie art. 32 w związku z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W podstawie prawnej orzeczenia Sąd Okręgowy powołał przepis art. 477¹⁴ § 2 kpc, a o kosztach zastępstwa procesowego orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., art. 99 k.p.c. i 108 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 w związku z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013, poz. 490).

W apelacji od powyższego wyroku pozwany organ rentowy zaskarżył go w całości i zarzucił naruszenie prawa materialnego przez niewłaściwe zastosowanie art. 184 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) w związku z § 2, 4, i 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) poprzez przyjęcie, że wnioskodawca na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazał 15 lat pracy w szczególnych warunkach przy uwzględnieniu służby w Izbie Celnej i w konsekwencji spełnił przesłanki do przyznania emerytury w obniżonym wieku.

W konsekwencji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Apelujący wskazał, że nie kwestionuje poczynionych ustaleń w zakresie wykonywania przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach w czasie zatrudnienia w (...), jednakże kwestionuje możliwość sumowania okresu pracy w szczególnych warunkach z okresem zatrudnienia w szczególnym charakterze jako funkcjonariusz celny. Podniósł, że na podstawie § 4 ust. 3 nie można doliczyć do okresu pracy w szczególnych warunkach okresu służby w Izbie Celnej, ponieważ służba ta nie została wymieniona w § 5-10 rozporządzenia, a w § 11.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawca zażądał jej oddalenia podnosząc, iż stanowisko o niemożności sumowania ww. okresów w stanie faktycznym sprawy jest błędne. Wskazał, że bezpośrednio po okresie pracy w szczególnych warunkach podjął pracę w szczególnym charakterze, więc wyłączenie możliwości sumowania tych okresów jest niesprawiedliwe i nielogiczne, a ponadto sprzeczne z konstytucyjną zasadą równości wobec prawa. Zdaniem wnioskodawcy, z przepisu § 4 ust. 3 nie wynika zakaz sumowania okresów pracy w szczególnych warunkach z pracą funkcjonariuszy celnych zatrudnionych w administracji celnej. Nadto za możliwością sumowania okresów pracy w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze przemawia wykładnia funkcjonalna przepisów rozporządzenia.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. jest zasadna.

Przedmiotem postępowania jest kwestia uprawnień wnioskodawcy do świadczenia emerytalnego w obniżonym wieku z tytułu powoływania się przez niego na spełnienie przesłanek świadczenia opisanych w art. 184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wskazane przepisy umożliwiają ubieganie się o emeryturę po wykazaniu: stażu emerytalnego (tj. okresów składkowych i nieskładkowych) liczonych do dnia 1 stycznia 1999 roku w wymiarze 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, wieku obniżonego o pięć lat od wieku powszechnego (czyli 55 lat w przypadku kobiet i 60 lat dla mężczyzn), posiadania do dnia wejścia w życie ustawy tj. do dnia 1 stycznia 1999 roku, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego lub złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na dochody budżetu państwa.

Z ustaleń dokonanych przez Sąd pierwszej instancji wynika, że wnioskodawca osiągnął wiek 60 lat życia w dniu (...)roku oraz, że posiada ogólny staż emerytalny liczony na dzień 1 stycznia 1999 r.

W świetle stanowisk stron, zaprezentowanych w apelacji oraz odpowiedzi na nią, sporna pozostaje kwestia spełnienia przez wnioskodawcę przesłanki do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, to jest wymaganego 15 - letniego stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Pozwany organ rentowy nie kwestionował ustaleń Sądu rozstrzygającego sprawę w pierwszej instancji, dotyczących wykonywania przez wnioskodawcę pracy w szczególnych warunkach w czasie zatrudnienia w (...)

Sąd odwoławczy podziela powyższe ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy. W niniejszej sprawie nie zostały one skutecznie podważone. Apelacja oparta została jedynie na podstawie naruszenia prawa materialnego – art. 184 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 2, 4, i 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd pierwszej instancji po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, uznał, że wnioskodawca w okresie od 1 lutego 1977 r. do 1 stycznia 1979 r. wykonywał w (...)w P.prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, dział IV, pozycja 40, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. oraz w wykazie A, dział IV, pozycja 40 pkt 1 – magazynier stanowiącym załącznik do zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 13 lutego 1989 r. zmieniające zarządzenie w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej (Dz. U. MZiOS z dnia 17 marca 1989 r.).

W ocenie Sądu Okręgowego, doliczenie do powyższego okresu okresów pracy w szczególnych charakterze jako funkcjonariusz celny, uznanych przez organ rentowy pozwala na stwierdzenie, że wnioskodawca wykazał ponad 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze przypadający na dzień 1 stycznia 1999 r. i w związku z tym spełnia wszystkie przesłanki warunkujące nabycie prawa do emerytury, przewidziane w przepisie art. 32 w związku z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Podana w uzasadnieniu orzeczenia Sądu Okręgowego ocena prawna nie jest jednak prawidłowa.

W świetle art. 32 ust. 3 pkt 2 ustawy emerytalno – rentowej za pracowników zatrudnionych w szczególnym charakterze uważa się pracowników organów administracji celnej.

Przepis art. 32 pkt 4 ustawy odsyła - w zakresie wieku emerytalnego, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury - do przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Uprawnienia do wcześniejszej emerytury dla pracowników służby celnej reguluje § 11 rozporządzenia, zgodnie z którym funkcjonariusz celny nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn w czasie zatrudnienia w organach administracji celnej,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w organach administracji celnej.

Z kolei § 4 rozrządzenia dotyczy uprawnień do wcześniejszej emerytury dla osób wykonujących prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A. Zgodnie z § 4 ust. 3 rozporządzenia do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach, o których mowa w ust. 1, zalicza się także okresy pracy górniczej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin oraz okresy zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin, a także okresy pracy lub służby, o których mowa w § 5-10.

W aktualnym stanie prawnym nie jest możliwe zaliczenie do okresów pracy w szczególnym charakterze, od których zależy prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, okresów pracy w szczególnych warunkach.

Podstawy do sformułowania zasady dopuszczalności sumowania różnych okresów pracy w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze nie dają przepisy rozporządzenia, którego postanowienia dotyczące przesłanek nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku wymagają ścisłej interpretacji. Zakaz sumowania prac w szczególnych warunkach oraz w szczególnym charakterze nie został sformułowany *expressis verbis* w żadnym z postanowień tego rozporządzenia, ale analiza jego przepisów prowadzi do wniosku, iż przy ustalaniu wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze dopuszczalność uwzględnienia innego kwalifikowanego okresu pracy lub służby, jest ściśle limitowana. Przepisy zawierające upoważnienie do takiej operacji zawarte są w § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia. Pierwszy z tych przepisów przewiduje, przy ustalaniu prawa do emerytury w obniżonym wieku, możliwość sumowania różnych okresów pracy w szczególnych warunkach wymienionych w czternastu działach wykazu A. Drugi - możliwość zaliczenia okresów pracy górniczej, zatrudnienia na kolei, pracy w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie B oraz niektórych okresów służby mundurowej do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach zawartych w wykazie A. Treść tych przepisów prowadzi do następujących wniosków: Po pierwsze, przy ustalaniu prawa do emerytury pracownika, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, brak jest możliwości uwzględnienia innych niż wymienione w § 4 ust. 1 i 3 kwalifikowanych okresów pracy lub służby, a w szczególności okresów pracy w szczególnym charakterze wymienionych w § 11-15 rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. Po drugie, przy ustalaniu prawa do emerytury na podstawie § 5-14 tego rozporządzenia (z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach wymienionych w wykazach B lub w szczególnym charakterze) nie występuje możliwość uwzględnienia ani okresów pracy w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie A, ani innych, niż wskazane wyraźnie w poszczególnych przepisach, okresów pracy w

szczególnych warunkach wymienionych w wykazie B lub okresów zatrudnienia w szczególnym charakterze. Po trzecie, stosowanie operacji sumowania różnych okresów pracy w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie B oraz okresów pracy górniczej, zatrudnienia na kolei i służby mundurowej jest dopuszczalne wyłącznie przy ustalaniu prawa do emerytury na podstawie § 4 ust. 1 rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. Ponieważ § 4 ust. 3 tego rozporządzenia nakazuje traktować te okresy na równi z okresami pracy w szczególnych warunkach wymienionymi w wykazie A, przyjąć należy, że mechanizm ten znajdzie zastosowanie również przy ustalaniu na podstawie § 4 ust. 1 prawa do emerytury dla ubezpieczonych, którzy osiągnęli wyłącznie kwalifikowane okresy pracy wymienione w § 4 ust. 3. O niedopuszczalności wliczania do okresów pracy w szczególnym charakterze, od których zależy prawo do emerytury w obniżonym wieku, jakichkolwiek innych kwalifikowanych okresów zatrudnienia przemawia także systematyka rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. Przepisy określające zasady nabywania prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu wykonywania pracy w szczególnym charakterze zgrupowane są w § 9-15. Żaden z tych przepisów nie przewiduje możliwości uwzględniania przy ocenie prawa do świadczenia emerytalnego innych, poza ściśle wskazanymi w ich treści, kwalifikowanych okresów pracy. Brak jest zatem podstaw do zaliczania do okresów pracy w szczególnym charakterze wskazanych w tych przepisach okresów pracy w szczególnych warunkach oraz innych okresów pracy w szczególnym charakterze (tak Zieleniecki M. w glosie do wyroku SN z dnia 18 stycznia 2005 r., II UK 137/04).

W wyroku z dnia 18 stycznia 2005 r., II UK 137/04 Sąd Najwyższy wskazał, że przepisy § 4 ust. 1 pkt 1 i 3 oraz § 15 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) nie przewidują możliwości zaliczenia nauczycielom do okresów pracy w szczególnym charakterze jakichkolwiek innych okresów zatrudnienia poza pracą nauczycielską, a więc również uznanych w myśl rozporządzenia za wykonywane w szczególnym charakterze. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 września 2005 r., II UZP 10/05, stwierdzając, że przy ustalaniu okresów zatrudnienia warunkujących nabycie prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym nie jest możliwe zaliczenie okresu pracy w szczególnym charakterze nauczyciela do okresów pracy w szczególnych warunkach (§ 15 i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). W przywołanym orzeczeniu Sąd Najwyższy wskazał, że rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., którego przepisy należy wyklądać ściśle, przewiduje możliwość doliczenia do okresów pracy w szczególnych warunkach, wymienionych w wykazie A, okresów pracy górniczej, okresów zatrudnienia na kolei, a także pracy lub służby bliżej wymienionych w § 5-10 rozporządzenia, a więc zaliczenie innych okresów pracy, w tym pracy pedagogicznej, nie jest możliwe.

Tożsamą zasadę zaprezentował Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 23 stycznia 1986 r., III UZP 56/85 wskazując, iż paragraf 15 wymienionego rozporządzenia nie przewiduje możliwości zaliczenia nauczycielom do okresów pracy w szczególnym charakterze jakichkolwiek innych okresów zatrudnienia, nawet uznanych w myśl rozporządzenia za wykonywane w szczególnym charakterze (lub w szczególnych warunkach).

Powyzsze stanowiska Sądu Najwyższego wprawdzie dotyczą pracy nauczyciela, niemniej można je odnieść również do przedstawicieli innych grup zawodowych, wykonujących pracę w szczególnym charakterze. Wynika z nich, że nie jest dopuszczalne łączenie okresów pracy w szczególnych warunkach z pracą w szczególnym charakterze.

W wyroku z dnia 8 lutego 2002 r., II UKN 53/01 Sąd Najwyższy dodatkowo stwierdził, że przy ustalaniu prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest możliwe zliczenie okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymienionych odrębnie w wykazie A i w wykazie B, stanowiących załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Z orzeczenia wynika, że nie można dokonywać zaliczenia różnych okresów pracy w szczególnych warunkach.

Wyrażony w powołanych wyrokach pogląd Sądu Najwyższego skład rozpoznający niniejszą sprawę w pełni podziela.

Uwzględniając powyższe, Sąd pierwszej instancji w sposób nieuprawniony doliczył wnioskodawcy do okresu zatrudnienia w Izbie Celnej, jako pracy w szczególnym charakterze, okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach. Sąd Apelacyjny uznał trafność wniesionego środka zaskarżenia, gdyż wydane przez Sąd Okręgowy orzeczenie narusza normy prawa materialnego. Stanowisko apelującego zawarte w apelacji, dotyczące niewłaściwego zastosowania podstawowych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy przepisów prawa, należy uznać za prawidłowe.

Orzeczenie Sądu Apelacyjnego znajduje swoją podstawę prawną w treści powołanych przepisów prawa i art. 386 § 1 k.p.c.